

Sygn. akt VIII U 1443/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2015 r. w Gliwicach

sprawy Z. L. (L.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 21 sierpnia 2015 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu Z. L. prawo do emerytury począwszy od dnia (...) roku;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Renata Stańczak

Sygn. akt. VIII U 1443/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 sierpnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu Z. L. prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu o art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 roku, poz. 748 z późn. zm.) w związku z tym, iż nie udowodnił on 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach przy pracach wymienionych w wykazie A.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. Podniósł, że w okresie od 7.07.1978 roku do 30.06.1996 roku będąc zatrudnionym w Fabryce (...) w T., pracował w charakterze spawacza na podstawie uprawnienia zakładowego po odbyciu kursu operatorów maszyn do cięcia gazowego. Czynności wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wykonywał

prace spawalnicze, cięcie , palenie, równanie powierzchni czy wypalanie blach. Nadto wykonywał czynności podsuwnicowego, hakowego wskazane w dziale III poz.88 pkt 15 i 16 wykazu A.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, a dodatkowo podniósł, że do okresów pracy w warunkach szczególnych nie zaliczył odwołującemu zatrudnienia w Fabryce (...) w T. na stanowisku ślusarza od 7.07.1978 roku do 30.06.1996 roku, ponieważ na świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 31.08. 1998 roku pracodawca nie potwierdził, że praca ubezpieczonego była wykonywana w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony Z. L., urodzony (...), w dniu 16 lipca 2015 roku złożył wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony 60 lat ukończył (...) roku.

Skarżący, na dzień 1 stycznia 1999 roku, legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 25 lat, bo 28 lat, 3 miesiące i 25 dni. W ocenie ZUS, skarżący udowodnił jedynie 2 lata i 20 dni okresów pracy w szczególnych warunkach wymienionej w wykazie A.

Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

Po przeanalizowaniu sprawy ZUS wydał zaskarżoną decyzję.

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie uznał za pracę w warunkach szczególnych pracy wykonywanej w okresie od 7.07.1978 roku do 30.06.1996 roku w Fabryce (...) w T., ponieważ w przedłożonym przez ubezpieczonego świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych pracodawca nie potwierdził, że praca ubezpieczonego była wykonywana w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych.

W toku procesu Sąd ustalił, że ubezpieczony z dniem 7 lipca 1978 roku podjął zatrudnienie w Fabryce (...) w T. na stanowisku ślusarza (do 30.06.1996 roku), a następnie na stanowisku kontrolera jakości.

W dniu 31.08.1998 roku wydano ubezpieczonemu świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach. Zaznaczono w nim, że świadcząc pracę ślusarza wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienioną w dziale XIV poz.12 pkt 18 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 roku w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach. Z kolei stanowisko kontroler jakości odpowiadało stanowisku wymienionemu w dziale XIV poz.24 pkt 1 cytowanego zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 roku.

Ubezpieczony świadcząc pracę jako ślusarz konstrukcyjny zajmował się montażem poszczególnych elementów obudów ścianowych za pomocą spawania. Tak przygotowane elementy kierowane były na stanowisko spawacza, który pogrubiał spaw wykonany przez ubezpieczonego. Ubezpieczony wykonywał też prace reklamacyjne – spawalnicze, bezpośrednio na dole w kopalni. Zarówno spawacze jak i ślusarze konstrukcyjni pracowali na tej samej hali w bezpośrednim sąsiedztwie.

Ubezpieczony pracę wykonywał co najmniej 8 godzin dziennie, nie był delegowany do innych prac.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: wyjaśnień odwołującego (rozprawa z dnia 14 grudnia 2015 roku 3 min. 46 sek. – 20 min. 25 sek.), zeznań świadków: H. K., J. S., R. K., W. U., P. S., D. D. (rozprawa z dnia 9 listopada 2015 roku 16 min. 51 sek. – 30 min. 41 sek.), akt osobowych ubezpieczonego (k. 35 a.s.), a także akt organu rentowego dołączonych do akt sprawy oraz akt rentowych świadków A. K. i J. S..

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcie sprawy. W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadków i wyjaśnieniom ubezpieczonego, gdyż są one spójne i wzajemnie się uzupełniają. Należy również podkreślić, że zarówno świadkowie, jak i sam ubezpieczony precyzyjnie i w sposób nie budzący najmniejszej wątpliwości określili charakter pracy odwołującego. Z akt rentowych świadków A. K. i J. S. wynika, że świadkowie również byli zatrudnieni w Fabryce (...) w T. na stanowisku ślusarzy konstrukcyjnych, a ten okres zatrudnienia został im zaliczony do prac w warunkach szczególnych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego Z. L. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 roku, poz. 748 z późn. zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1). okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2). okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art.184 ust 2 ustawy emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

W myśl § 3 i 4 Rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do Rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany 25 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 ww. Rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 Rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Zgodnie z wykazem A, dział XIV poz. 12 stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym jest pracą w szczególnych warunkach, uprawniającą do niższego wieku emerytalnego.

Natomiast jak stanowi § 1, ust 1 i 2 Rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach, wymienione w § 4-15 Rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do Rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami".

Właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie czy ubezpieczony spełnia przesłanki do nabycia emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych po ukończeniu 60 roku życia.

Warunkiem nabycia uprawnień emerytalnych według art. 184 jest spełnienie przesłanki stażu przed dniem 1 stycznia 1999 roku. Brak w treści art. 184 przesłanki końcowej daty spełnienia pozostałych warunków nabycia uprawnień emerytalnych (tj. na dzień 31 grudnia 2008 roku) powoduje, że ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 32 również po dniu 31 grudnia 2008 roku oraz nieprzystąpieniu do OFE albo złożeniu wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Według oceny Sądu postępowanie dowodowe przeprowadzone w tej konkretnej sprawie wykazało, że ubezpieczony Z. L. ukończył 60 rok życia i na dzień 31 grudnia 1998 roku udowodnił łącznie ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach. Nie budzi wątpliwości Sądu, że praca ubezpieczonego w Fabryce (...) w T., od 7.07.1978 roku do 30.06.1996 roku na stanowisku ślusarz konstrukcyjny była faktycznie pracą w warunkach szczególnych określoną w wykazie A, dziale XIV, poz. 12, tj. pracą przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym. Organ rentowy nie uwzględnił odwołującemu tego okresu pracy argumentując, że ubezpieczony co prawda przedłożył świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, ale nie zaznaczono w nim, że praca ubezpieczonego była wykonywana w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych. Zdaniem Sądu przeprowadzone w toku procesu dowody wykazały, że ubezpieczony nie tylko pracował w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych, ale jego praca polegała na wykonywaniu prac spawalniczych oraz wycinaniu gazowym.

Trzeba też podkreślić, iż z ugruntowanego już stanowiska judykatury i doktryny wynika, że „sądy pracy i ubezpieczeń społecznych rozpoznając sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych dokonują kontroli zgodności decyzji administracyjnych wydanych w tych sprawach z prawem w trybie odrębnym określonym w kodeksie postępowania cywilnego, w którym to trybie **nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu administracyjnym toczącym się przed organami rentowymi**” (vide – wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 kwietnia 1996 roku, sygn. akt III AUr 235/96, Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 1997 roku, nr 1, poz. 2). Z kolei w wyroku z dnia 25 lipca 1997 roku sygn. akt II UKN 186/97 Sąd Najwyższy stwierdził, że: „W postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1984 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.)” (OSNP z 1998 roku, Nr11, poz. 342).

Tak więc w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych mogą być przeprowadzane wszelkie dowody zmierzające do prawidłowego rozstrzygnięcia, w tym zeznania świadków.

Na marginesie należy zauważyć, że z akt rentowych świadków A. K. i J. S. wynika, że praca świadczona przez świadków w tym samym Zakładzie pracy, na tym samym co ubezpieczony stanowisku, była pracą wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach.

Z powyższych przyczyn, Sąd stwierdził, że Z. L. w dacie ukończenia 60 roku życia, tj.(...) roku spełnia łącznie wszystkie warunki niezbędne do przyznania emerytury z obniżonego wieku, wynikające z treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia

1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 roku, poz. 748 z późn. zm.), a tym samym jego odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na mocy art.98§ 1 k.p.c.w zw.z § 11 ust.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j.Dz.U z 2013 roku, poz.490 z późn.zm).

(-) SSR (del.) Renata Stańczak